

Erhvervs- og Vækstministeriet
ldi@evm.dk og om2@evm.dk

DANSKE
REGIONER

31-01-2014

Sag nr. 14/704

Dokumentnr. 5124/14

Michael Koch-Larsen

Tel. 3529 8171

E-mail: Mkl@regioner.dk

Høringssvar - forslag til ny generel gruppefritagelsesforordning

Erhvervs- og Vækstministeriet har sendt Kommissionens konsoliderede udkast til gruppefritagelsesforordning til høring i Specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 31. januar 2014.

Udkastet indeholder en række nye regler, der vil få indflydelse på regionernes muligheder for at yde statsstøtte. I forhold til det første forslag fra sommeren 2013 er der sket en række væsentlige forbedringer bl.a. i forhold til mulighederne for at yde statsstøtte til uddannelse og i forhold til dokumentation af tilskyndelsesvirkning for store virksomheder. Dette er yderst positivt.

Regionerne har særligt bemærkninger til de dele af udkastet til gruppefritagelsesforordning, der omhandler støtte til klynger.

Baggrund

Klynger er i stigende grad blevet et erhvervspolitisk instrument, som der regionalt, nationalt og i europæisk sammenhæng er stor fokus på. Regeringen har bl.a. udpeget klynger som et centralt værktøj i udmøntningen af regeringens innovationsstrategi for 2012. I regi heraf er der fx udarbejdet en "Strategi for samarbejde om Danmarks klynge – og netværksindsats", der er etableret et fælles klyngeforum og der arbejdes på at etablere en fælles klynge-supportfunktion. Det fremgår endvidere af partnerskabsaftalen mellem regeringen og de regionale vækstfora, at klynger er et væsentligt redskab i udmøntningen af de regionale erhvervsudviklingsstrategier.

Klynger spiller en central rolle i udmøntningen af den regionale erhvervspolitik og erhvervsudviklingsstrategierne. Klyngerne forventes også fremadrettet at spille en central rolle som udførende aktører i gennemførelsen af

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

de kommende strukturfondsprogrammer 2014-2020 - i lighed med andre aktører som fx væksthuse og GTS'er.

Side 2

EU-kommissionen har fremlagt et forslag til en ny generel gruppefritagelsesforordning. I forslaget er der bl.a. en ny artikel 26 om statsstøtte til drift af klyngeorganisationer. Ifølge artiklen kan der maksimalt ydes 50 pct. statsstøtte til de samlede støtteberettigede udgifter til drift i op til 5 år. Kun en klyngeorganisationes driftsaktiviteter bliver omfattet af reglen, men selve driftsdefinitionen i forslaget er så bred, at den stort set dækker alle de generelle klyngeaktiviteter, som klynger udfører. Endvidere lægger forslaget til ny generel gruppefritagelsesforordning op til, at en klyngeorganisation maksimalt kan modtage statsstøtte til klyngedrift i 5 år. Herefter skal klyngeorganisationens driftsudgifter være 100 pct. privatfinansierede.

Problemstilling og konsekvens

De nye statsstøtteregler vil efter regionernes opfattelse medføre, at det bliver overordentligt vanskeligt at udmønte de regionale og nationale klyngestrategier. Derfor er det vores opfattelse, at en ændring af reglerne både vil være i regionernes og statens interesse.

Tidligere har det været national praksis at fritage klyngeorganisationer fra statsstøttereglerne, når de udførte generelle klyngeaktiviteter. Begrundelsen har været, at statsstøtte til en klyngeorganisationes generelle klyngeaktiviteter ikke er omfattet af definitionen på statsstøtte, idet en klyngeorganisation typisk ikke udøver økonomisk aktivitet og derfor ikke kan anses som en virksomhed. Klyngeorganisationer har således været sidestillet med offentlige eller halvoffentlige operatører som Væksthuse, GTS-institutter, erhvervskontorer etc., dvs. aktører der fortrinsvis udfører opgaver af public servicelignende karakter.

Konsekvensen af den nye regel er, at en klyngeorganisation fremover alene vil kunne modtage statsstøtte med hjemmel i de minimis-ordningen (maksimalt 200.000 euro i støtte inden for tre år) eller den generelle gruppefritagelsesforordning. For så vidt angår støtte ydet med hjemmel i den generelle gruppefritagelsesforordning er grundprincippet, at aktiviteterne skal medfinansieres med private midler.

Klyngeorganisationer må altså i mange tilfælde gå fra en potentiel offentlig støtte på 100 pct. til generelle driftsaktiviteter, som for nogle vækstfora er hovedreglen i dag, til en offentlig støtte på op til 50 pct. Det vurderes at være endog meget vanskeligt for klyngeorganisationerne at finde 50 pct. privat

medfinansiering til generelle driftsudgifter, som ikke er direkte virksomhedsrettede - udgifter som klyngeorganisationerne før kunne få 100 pct. offentlig støtte til. Særligt i forhold til spirende klynger anses 50 pct. privat medfinansiering at være en umulighed.

Løsning

Erhvervs- og Vækstministeriet opfordres til at bidrage til at finde en løsning på problemstillingen, så det bliver muligt at udfolde de nationale og regionale strategier på klyngeområdet. Konkret opfordres Erhvervs – og Vækstministeriet til at arbejde for, at den eksisterende praksis opretholdes, således at klyngeorganisationer, når de gennemfører generelle driftsaktiviteter, fortsat sidestilles med andre aktører som de regionale væksthuse, erhvervskontorer og GTS-institutter, og derfor fritages for statsstøtte i disse tilfælde.

Hvis dette ikke er muligt, opfordres Erhvervs- og Vækstministeriet til at arbejde for at sikre væsentlige forbedringer i forhold til fortolkning af statsstøtte til klyngeorganisationer, herunder i forhold til artikel 26. Det gælder særligt i forhold til at indskrænke definitionen på driftsstøtte af klynger betydeligt, at forhøje støtteintensiteten samt at gøre det muligt for klyngeorganisationer at modtage statsstøtte til generelle driftsaktiviteter i en væsentlig længere periode end 5 år.

Internationale undersøgelser viser, at europæiske klyngeorganisationer gennemsnitligt er finansieret med 60 pct. offentlige og 40 pct. private midler. Det gælder både for ældre og nyetablerede klynger på tværs af EU landene.¹ Således kunne det tyde på, at der i praksis ikke er tradition for, at klynger bliver 100 pct. privatfinansieret, og at det ikke er realistisk at stoppe muligheden for statsstøtte til drift efter 5 år, som artikel 26 lægger op til.

Selve støtteprocenten kunne f.eks. bevilges således, at den aftrappes fra et højt niveau i starten af støtteperioden til et lavere niveau i slutningen af støtteperioden. Dog bør støtteperioden ikke være begrænset til 5 år. Vi mener faktisk, at der ikke bør være begrænsning på, hvor lang tid en klyngeorganisation kan modtage offentlig støtte til den type driftsudgifter som forslaget indeholder.

¹ "The Cluster Initiative Geenbook 2.0, Christian Ketels, Göran Lindqvist, Örjan Sölvell, 2013". Undersøgelsen bygger på data fra 254 Europæiske klyngeorganisationer. Andre undersøgelser tegner lignende billeder, eksempelvis "Cluster are individuals vol. II, 2012" Lysann Müller, Thomas Lämmer-Gamp, Gerd Meier zu Kócker, Thomas Alslev Christensen, The Danish Ministry of Science Innovation and Higher Education, http://www.cluster-analysis.org/downloads/Clusters_web_singlepage_06092012.pdf

Danske Regioner og regionerne indgår gerne i en dialog om forskellige løsningsmodeller.

Side 4

Med venlig hilsen

Michael Koch-Larsen

Kopi: Erhvervsstyrelsen, Steen Frederiksen